

Cal suprimir els exàmens

El mestre Lorenzo Milani va revolucionar l'educació italiana sense suspendre ningú

Lorenzo Milani va néixer a Florència el 27 de maig de 1923. Mestre i mossèn, les seves idees progressistes sovint xocaven contra l'Església tradicional. Quan tenia 31 anys va ser destinat a la parròquia de Barbiana, un poble aïllat de la província de Florència. En pocs mesos va convertir l'escola mig abandonada en una de les millors d'Itàlia. És així com va unir la religió amb el compromís social. Pretenia oferir una educació de qualitat a uns nens d'origen humil que eren menyspreats pel seu origen i condició. Una de les particularitats de l'escola era que no feia ni festes ni vacances ni tampoc suspenia ningú.

El recordem llegint 14 fragments de *Carta a una mestra* (<http://eumoeditorial.com/carta-a-una-mestra-171801>) (Eumo, 2017), el llibre que, escrit per vuit nois de l'Escola de Barbiana sota la seva supervisió, denunciava un sistema educatiu discriminador. Va ser publicat a Itàlia el maig del 1967. Lorenzo Milani va morir a Florència poques setmanes després, el 26 de juny, quan tenia només 44 anys.

Foto: dotmatchbox

- 1.** Vaig aprendre que el problema dels altres és igual al meu. Sortir-se'n tots junts és la política. Sortir-se'n tot sol és l'avarícia.
- 2.** L'escola és l'única diferència que hi ha entre l'home i els animals. El mestre dona al noi tot allò que creu, estima, espera. El noi, tot creixent, hi afegeix alguna cosa més i així la humanitat va endavant.
- 3.** Si els haguéssiu dit des de primària que la vocació la tenim tots igual: fer el bé allà on ens trobem, no farien malbé els millors anys de la seva vida pensant en ells mateixos.
- 4.** Cal suprimir els exàmens. Però si els feu, almenys sigueu lleials. Les dificultats s'han de posar en la mateixa proporció en què es troben a la vida. Si les poseu més sovintejades, és que teniu la mania de fer la traveta. Com si estiguéssiu en guerra amb els alumnes. Per què ho feu, això? Per al seu bé?
- 5.** L'escola només té un problema. Els nois que perd.
- 6.** Suspendre és com disparar en un matoll. Potser era un noi, potser una llebre. Ja es veurà. Fins a l'octubre següent no sabeu el que heu fet. Ha anat a treballar o bé repeteix? I, si repeteix, li serà bo o dolent? Posarà la base per millorar o bé es farà vell de mala manera amb programes que no li són adequats?
- 7.** Amb els exàmens a sobre qualsevol perd dues hores de classe per a llegir el diari. I és que al diari no hi ha res que serveixi per als vostres exàmens. És la prova més evident que a la vostra escola hi ha poca cosa que serveixi per a la vida.
- 8.** Vosaltres dieu que heu suspès els talossos i els ganduls. Aleshores sosteniu que Déu fa néixer els talossos i els ganduls a les cases dels pobres. Però Déu no fa aquests desdenys als pobres. És més fàcil que els desdenyosos sigueu vosaltres.
- 9.** Només els fills dels altres alguna vegada semblen talossos. Els nostres, no. Estant al seu costat un s'adona que no ho són. Ni tan sols ganduls. O si més no ens fa la impressió que serà cosa de poc temps, que tot passarà, que hi ha d'haver un remei. Aleshores és més honest de dir que tots els nens neixen iguals i si després no ho són, la culpa és nostra i ho hem d'arreglar d'alguna manera.
- 10.** Les vacances d'estiu tenen tot l'aire de respondre a uns interessos ben precisos. Els fills dels rics van a l'estranger i aprenen més que a l'hivern. Els pobres, l'u d'octubre ja no es recorden del poc que sabien pel juny. Si s'han de tornar a examinar pel setembre no poden pagar les classes particulars. En general renuncien a presentar-se. Si són pagesos donen un cop de mà en les feines grosses de l'estiu, sense afectar les despeses de l'explotació agrícola.
- 11.** Traiem-nos la màscara. Mentre la vostra escola sigui classista i engegui a passeig els pobres, l'única forma d'anticlassisme seriós serien unes classes complementàries que engeguin a passeig els rics.
- 12.** Ja no us podeu atrinxerar més darrere la teoria racista de les aptituds. Tots els nois i noies són aptes per a fer el tercer de secundària i aptes per a totes les matèries. És molt còmode de dir a un noi: "Per a aquesta matèria no serveixes".
- 13.** "Aprovar qui no s'ho mereix és una injustícia envers els més bons", ens digué una altra animeta delicada. Que cridi a part en Perot i que li digui el que li digué l'amo de la vinya als vinyataires (Evangeli de Sant Mateu): "A tu t'aprovo perquè en saps. Tens dues sorts: la d'aprovar i la de saber. En Jan, l'aprovo per encoratjar-lo, però té la desgràcia de no saber".

14. A l'Àfrica, a l'Àsia, a l'Amèrica llatina, al sud, a la muntanya, al camp, fins i tot a les grans ciutats, milions de nois i noies esperen que els facin iguals.

V?deo: https://www.youtube.com/watch?v=oSb_lI8cHmk

Carta a una mestra <http://eumoeditorial.com/carta-a-una-mestra-171801>

© Alumnes de l'Escola de Barbiana
© Michele Gesualdi, PPC Editorial i Distribuidora, SA
© de la traducció: Miquel Martí i Solé
© Eumo Editorial, 2017